

Proiect “**VioGen – RoJust**” –

**acțiune strategică în scopul implementării efective a standardelor Consiliului
Europei privind drepturile omului.**

Proiectul VioGen - RoJust vizează îmbunătățirea măsurilor de protecție împotriva violenței domestice și a violenței de gen prin consolidarea capacității autorităților române de asigurare a implementării adecvate a cadrului legislativ privind protecția și nediscriminarea victimelor.

În vederea creșterii accesului specialiștilor la informații relevante în materia violenței domestice și a violenței de gen au fost traduse mai multe hotărâri reprezentative ale Curții Europene a Drepturilor Omului. Traducerea fiecărei hotărâri reprezintă o selecție a paragrafelor relevante privind faptele, încadrarea juridică a acestora, raționamentul CEDO și soluția pronunțată. Versiunile oficiale ale hotărârilor, în limbile în care au fost redactate pot fi consultate pe pagina de internet a CEDO: <https://hudoc.echr.coe.int/>.

Proiectul “VioGen - RoJust” este implementat de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, în calitate de Promotor al proiectului, în parteneriat cu: Centrul FILIA, Asociația TRANSCENA, Asociația ANAIS și Asociația GRADO. Proiectul beneficiază de un grant în valoare de aproximativ 732 de mii de euro oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE în cadrul Programului Dezvoltare Locală, administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială.

Conținutul acestui document nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.

Pentru informații suplimentare despre proiect, vă rugăm să accesați www.eeagrants.ro și www.frds.ro.

Promotor proiect:

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Parteneri proiect:

Traducere realizată de Asociația GRADO
Traducător: Simona-Teodora Săsarman

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A TREIA

CAUZA VOLODINA C. RUSIEI (NR. 2)

(Cererea nr. 40419/19)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

14 septembrie 2021

DEFINITIVĂ

14/12/2021

Art. 8 • Viața privată • Obligații pozitive • Eșecul autorităților de a proteja victima violenței domestice de acte repetate de violență cibernetică și de a aduce făptuitorul în fața justiției
----

Această hotărâre a devenit definitivă în temeiul articolului 44 § 2 din Convenție. Poate face obiectul unei revizuii editoriale.

În Cauza Volodina împotriva Rusiei (nr. 2),

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din:

Paul Lemmens, președinte,

Dmitri Dedov,

Georges Ravarani,

María Elósegui,

Darian Pavli,

Anja Seibert-Fohr,

Andreas Zünd, judecători,

și Milan Blaško, grefier de secție,

Având în vedere:

cererea (nr. 40419/19) împotriva Federației Ruse depusă la Curte în temeiul articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) la 19 iulie 2019;

decizia de a notifica guvernului rus („Guvernul”) în legătură cu plângerile privind măsurile luate împotriva hărțuirii online și de a declara inadmisibil restul cererii;

observațiile părților;

După ce a deliberat în privat la 24 august 2021,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

INTRODUCERE

1. Cauza se referă la obligația statului de a proteja reclamanta împotriva actelor de violență cibernetică, inclusiv publicarea fotografiilor sale intime fără consimțământ, hărțuire și furt al identității, și de a efectua o anchetă efectivă asupra acestor acte.

FAPTELE

2. Reclamanta este doamna Valeriya Igorevna Volodina, cetățean rus, născută în 1985 care locuiește într-o locație secretă din Rusia. În 2018, temându-se pentru siguranța ei, a obținut o schimbare legală a numelui (a se vedea Volodina împotriva Rusiei, nr. 41261/17, § 39, 9 iulie 2019). Fostul ei nume este folosit în această hotărâre pentru a-i proteja siguranța. Reclamanta a fost reprezentată în fața Curții de doamna Vanessa Kogan, director al organizației Stichting Justice Initiative, o organizație pentru drepturile omului cu sediul în Utrecht, Țările de Jos.

3. Guvernul a fost reprezentat inițial de domnul M. Galperin, fost Reprezentant al Federației Ruse la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, iar ulterior de succesorul său în această funcție, domnul M. Vinogradov.

4. Faptele cauzei, astfel cum au fost prezentate de părți, pot fi rezumate după cum urmează.

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. În noiembrie 2014, reclamanta a început o relație cu domnul S., cetățean azer. După despărțirea lor în 2015, S. a amenințat-o cu moartea sau vătămarea corporală; a răpit-o și a agresat-o în mai multe rânduri. Pentru detalii, vezi Volodina, citată mai sus, §§ 10-36.

6. În iunie 2016, fratele reclamantei a informat-o pe aceasta despre piratarea contului ei de pe platforma rusă de socializare VKontakte. Numele ei alias fusese înlocuit cu numele real; datele ei personale, o fotografie a pașaportului și fotografiile ei intime fuseseră încărcate în cont. Colegii de clasă ai fiului ei de doisprezece ani și dirigintele fuseseră adăugați ca prieteni. Reclamanta a încercat să se autentifice în contul său, dar a constatat că parola fusese schimbată.

7. La 22 iunie 2016, reclamanta a depus o plângere în fața poliției din Ulyanovsk cu privire la încălcarea dreptului său la viață privată. Poliția a luat o declarație de la fratele reclamantei. Acesta a afirmat că vorbise cu S. la telefon și că S. recunoscuse că spărsese contul de e-mail al reclamantei și trimisese mesaje obscene la adresele din lista ei de contacte. A spus că făcuse asta din disperare, pentru că nu avea „nici o modalitate bună de a o aduce înapoi”. Pretinzând că nu au reușit să-l localizeze pe S. în jurisdicția lor, la 21 iulie 2016, poliția din Ulyanovsk a transmis chestiunea poliției din regiunea Krasnodar unde S. își înregistrase reședința. La 29 august 2016, poliția din Krasnodar a trimis dosarul în regiunea Samara unde S. se mutase. La 30 septembrie 2016, poliția din Samara a returnat dosarul cazului colegilor lor din Ulyanovsk.

8. La 7 noiembrie 2016, poliția din Ulyanovsk a refuzat să inițieze proceduri penale pe motiv că informațiile fuseseră făcute publice pe rețelele de socializare, nu în mass-media. Procurorul de supraveghere a calificat această decizie ca fiind nelegală deoarece S. nu fusese audiat. La 2 mai 2017, poliția a refuzat din nou să inițieze un dosar penal, negăsind niciun indiciu că S. ar fi colectat sau distribuit informații despre viața privată a reclamantei. În decizie se preciza că nu fusese posibilă localizarea lui S. care nu avea naționalitate rusă și nu exista dovada domiciliului acestuia în Rusia. La 1 februarie 2018, procurorul de supraveghere a anulat această decizie. El a ordonat poliției să-l localizeze și să-l interogheze pe S., să-i examineze dispozitivele electronice și înregistrările apelurilor sale telefonice către reclamantă.

9. La 6 martie 2018, poliția din Ulyanovsk a deschis o anchetă penală în temeiul articolului 137 din Codul penal. În lunile următoare, anchetatorii i-au intervievat pe reclamantă și pe S., mai întâi separat și ulterior față în față, au luat declarații de la membrii familiei reclamantei, le-au confiscat și examinat telefoanele mobile, au obținut de la furnizorii de telefonie mobilă lista comunicărilor telefonice, au primit informații de la compania care operează site-ul VKontakte și a discutat cu un expert în rețelele sociale.

10. În februarie, martie și septembrie 2018, pe VKontakte și Instagram au apărut noi profiluri false pe numele reclamantei. Profilurile au folosit fotografiile ei intime și detaliile personale.

11. La 13 august și 19 septembrie 2018, reclamanta a depus plângere la poliția din Ulyanovsk în care susținea că S. îi trimisese amenințări cu moartea prin intermediul rețelelor de socializare și al mesageriei de pe internet. Reclamanta a atașat plângerii printuri ale mesajelor și a cerut poliției să deschidă un dosar penal în temeiul articolului 119 din Codul penal (amenințări cu moartea sau vătămare corporală) și a solicitat să i se acorde protecție. La 3 ianuarie 2019, poliția a refuzat deschiderea unui dosar penal pe motiv că amenințările nu au fost „reale”.

12. În urma emiterii unor hotărâri judecătorești de interzicere a anumitor forme de conduită (a se vedea paragraful 32 de mai jos), la 28 septembrie 2018 reclamanta a cerut anchetatorului să solicite un ordin care să îl împiedice pe S. să utilizeze internetul, să o contacteze prin orice mijloace, inclusiv prin intermediul rețelei de socializare, al e-mail-ului sau al mesageriei de pe internet sau să o abordeze de ea sau pe membrii familiei ei. La 18 octombrie 2018, anchetatorul a răspuns că, din cauza statutului său independent în procedură, părțile nu i-au putut dicta măsurile care trebuiau luate. S-a respins cererea reclamantei pe motiv că „măsurile de constrângere ar putea fi aplicate suspectilor doar în circumstanțe excepționale”. Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018, care a fost menținută în recurs la 21 ianuarie 2019, instanțele de la Ulyanovsk au respins plângerea reclamantei cu privire la decizia anchetatorului pe motiv că aceasta fusese emisă de un funcționar competent care acționase în limita atribuțiilor sale.

13. La 12 decembrie 2018, reclamanta a depus o plângere la Tribunalul Districtual Kuntsevskiy din Moscova conform căreia poliția districtuală Kuntsevskiy nu ar fi răspuns în nici un fel la plângerea ei cu privire la un dispozitiv de urmărire pe care îl găsisese în geanta sa cu doi ani în urmă (a se vedea Volodina, citată mai sus, §§ 28-29). La 26 decembrie 2018, Tribunalul Districtual nu a constatat nicio eroare în acțiunile poliției districtuale, deoarece adjunctul șefului transmisese plângerea reclamantei către Biroului de Măsuri Tehnice Speciale la scurt timp după primirea acesteia. La 28 februarie 2019, Tribunalul din Moscova a respins, după analizarea sumară a chestiunii, recursul acesteia împotriva deciziei Tribunalului Districtual.

14. La 19 ianuarie 2019, poliția din Ulyanovsk a suspendat ancheta privind profilurile false de pe rețelele sociale. Au stabilit că două profiluri false au fost create în februarie și martie 2018 folosind adrese IP și numere de telefon înregistrate în Azerbaidjan. Potrivit informațiilor de facturare a telefoanelor sale și a bazei de date a poliției, la datele în critice S. se afla în regiunea Tambov din Rusia. Anchetatorii au decis să le ceară omologilor lor azeri să obțină înregistrări ale comunicărilor telefonice de la numărul azer.

15. Avocata reclamantei a solicitat controlul judiciar al deciziilor anchetatorilor. Aceasta s-a plâns în legătură cu mai multe lucruri: dosarul penal fusese deschis în urma unei perioade de inactivitate de doi ani ulterior primului raport, profilurile false create în 2016 nu fuseseră cercetate, prietenii și persoanele de contact ale lui S. nu fuseseră identificate sau audiate, nu

fuseseră evaluate comunicările telefonice dintre S. și numărul de telefon din Azerbaidjan și probele colectate nu fuseseră puse la dispoziția reclamantei.

16. La 25 iunie 2019, Tribunalul Districtual Zavolzhskiy din Ulyanovsk a anulat decizia de suspendare din 19 ianuarie 2019 ca fiind ilegală și prematură, deoarece nu a stabilit un termen pentru primirea unui răspuns din partea Azerbaidjanului și pentru că a împiedicat-o pe reclamantă să solicite anchetatorului să urmeze piste pe care ea le considera utile. La 19 august 2019, Tribunalul Regional Ulyanovsk a casat decizia Tribunalului Districtual cu privire la plângerile reclamantei care fuseseră admise. A reținut că legea nu impune ca anchetatorul să pună dosarul cauzei la dispoziția reclamantului până la finalizarea anchetei și că decizia de suspendare fusese legală deoarece „anchetatorul... a luat în considerare în mod corespunzător toate circumstanțele” care au stat la baza acelei decizii.

17. La 14 septembrie 2019, poliția districtuală Kuntsevskiy din Moscova a refuzat să deschidă o anchetă penală în legătură cu dispozitivul de urmărire. Decizia a enumerat elementele constitutive ale unei infracțiuni în temeiul articolului 137 din Codul penal și a precizat că dispozitivul a fost identificat drept GPS fabricat în Rusia, care era disponibil pe piață în mod legal. Întrucât reclamanta aruncase dispozitivul și cartela SIM pe care o conținea, a fost imposibilă identificarea proprietarului. Afirmația reclamantei conform căreia „nimeni în afară de S. nu ar fi putut să amplaseze dispozitivul” era o speculație care nu a putut fi acceptată ca dovadă. Neexistând „probe obiective care să-l incrimineze pe S.”, urmărirea penală împotriva sa nu a putut continua.

18. La 20 octombrie 2019, proprietarul numărului de telefon înregistrat în Azerbaidjan, care fusese folosit pentru conturile false de rețele sociale, a fost identificat și chestionat. Reclamanta nu a fost informată în legătură cu acest fapt, care de asemenea nu a fost menționat nici în decizia ulterioară a anchetatorului, din 25 decembrie 2019, de suspendare a urmăririi penale din cauza neidentificării făptuitorului.

19. La 18 mai 2020, reclamanta a fost chestionată cu privire la profilurile false care au apărut în 2018 pe Instagram și VKontakte. Anchetatorul a întrebato pe reclamantă dacă avea cunoștință de anumite persoane din Azerbaidjan și dacă ar fi acceptat un test cu poligraful. Aceasta a declarat că nu cunoaște persoanele respective și a refuzat testul.

20. La 14 octombrie 2020, poliția din Ulyanovsk a închis dosarul penal în temeiul articolului 137 din Codul penal. Potrivit deciziei, s-a stabilit că în februarie și martie 2018 S. crease profiluri false pe VKontakte în numele reclamantei și publicase fotografii nud cu ea fără consimțământul acesteia. Fotografiile publicate au fost găsite pe telefonul lui S. în timpul unei verificări. La 13 octombrie 2020, S. a depus o cerere de încetare a procedurii deoarece termenul

de prescripție expirase. Moțiunea fusese acceptată: întrucât infracțiunea prevăzută la articolul 137 era mai puțin gravă, termenul de prescripție de doi ani expirase în martie 2020.

21. Decizia nu a fost comunicată reclamantei sau avocatei acesteia. La 14 aprilie 2021 ea a luat cunoștință de existența acesteia din Planul de acțiuni al Guvernului depus de Comitetului de Miniștri în cadrul executării grupului de dosare Volodina.

CADRUL LEGAL RELEVANT

NAȚIUNILE UNITE

22. Raportul din 2015 al Grupului de lucru al Comisiei UNESCO-ITU pentru dezvoltare digitală privind „Violența cibernetică împotriva fetelor și femeilor – Un semnal de alarmă global” , observă că „violența online și offline, cu alte cuvinte violența „fizică” împotriva femeilor și fetelor (VIFF) și violența „cibernetică”, se alimentează reciproc” și că „abuzul poate fi limitat la tehnologiile în rețea sau poate fi suplimentat cu hărțuire offline, incluzând vandalismul, apelurile telefonice și agresiunea fizică”.

Formele de VIFF cibernetică se încadrează în șase categorii mari, care includ „piratarea”, „furtul de identitate” (utilizarea tehnologiei pentru a-și asuma identitatea victimei în scopul de a o face de rușine, de exemplu, prin trimiterea de e-mailuri jignitoare din contul de e-mail al acesteia), „supraveghere/urmărire” (pândirea și monitorizarea activităților unei victime, fie în timp real, fie cu ajutorul tehnologiei, de exemplu, urmărirea prin GPS), „hărțuire/spam” (utilizarea tehnologiei pentru a contacta, enerva, amenința și/sau speria în mod continuu victima), „recrutare” (atragera potențialelor victime în situații violente) și „distribuire rău intenționată” (manipularea și distribuirea de materiale defăimătoare și ilegale legate de victimă; de exemplu, amenințarea sau scurgerea de fotografii/video intime). În plus, VIFF are o terminologie cibernetică specifică: astfel, „pornografia pentru răzbunare” constă în postarea online de către o persoană a fotografiilor intime ale unei alte persoane, cu scopul de a o face de râs și a o umili în mod public și chiar de a provoca daune reale vieții persoanei care se constituie în victimă, cum ar fi concedierea acesteia de la locul de muncă.

Cinci caracteristici care disting cyber VIFF sunt: „anonimitatea” (persoana agresoare poate rămâne necunoscută victimei), „acțiunea la distanță” (abuzul poate fi făcut fără contact fizic și de oriunde), „automatizare” (acțiunile abuzive care utilizează tehnologii necesită mai puțin timp și efort), „accesibilitate” (varietatea și accesibilitatea multor tehnologii le fac ușor accesibile făptuitorilor) și „propagarea și persistența” (textele și imaginile se multiplică și există pentru o lungă perioadă de timp sau pe o perioadă nedefinită).

23. Un raport al Raportorului Special al Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului privind violența împotriva femeilor, cauzele și consecințele acesteia și violența online împotriva

femeilor și fetelor din perspectiva drepturilor omului (A/HRC/38/47, 18 iunie 2018) a constatat că Formele de violență online și facilitate de internet împotriva femeilor au devenit din ce în ce mai frecvente, în special prin utilizarea platformelor de social media și a altor aplicații tehnologice (punctul 12). Tehnologia a transformat multe forme de violență bazată pe gen în fapte ce pot fi comise la distanță, fără contact fizic și peste granițe. Toate formele de violență online bazată pe gen sunt folosite pentru a controla și ataca femeile și pentru a menține și întări normele, rolurile și structurile patriarhale și o relație de putere inegală (punctul 30).

Violența online împotriva femeilor se poate manifesta în diferite forme și prin diferite mijloace, cum ar fi accesarea fără consimțământ, utilizarea, manipularea, diseminarea sau partajarea datelor private, fotografiilor sau videoclipurilor, inclusiv imaginilor sexualizate (punctul 34). Nou printre alte forme de violență, „pornografia drept răzbunare” constă în diseminarea online neconsensuală a imaginilor intime, obținute cu sau fără consimțământ, cu scopul de a rușina, stigmatiza sau răni victima (punctele 33 și 41).

Raportorul Special a formulat o serie de recomandări pentru state, inclusiv recomandări ca statele să interzică și să incrimineze în mod clar violența online împotriva femeilor, în special distribuirea neconsensuală a imaginilor intime și amenințarea cu difuzarea unor astfel de imagini (punctul 101) și ca Statele să permită victimelor să obțină ordine de protecție pentru a-și împiedica abuzatorii să posteze sau să distribuie imagini intime fără consimțământul lor (punctul 104).

II. CONSILIUL EUROPEI

24. Grupul de lucru al Comitetului Convenției pentru criminalitatea cibernetică privind hărțuirea cibernetică și alte forme de violență online, în special împotriva femeilor și copiilor, a realizat un studiu de cartografiere privind violența cibernetică și și-a publicat concluziile la 9 iulie 2018. Grupul de lucru a convenit să definească „violența cibernetică” ca fiind „utilizarea sistemelor informatice pentru a provoca, a facilita sau a amenința cu violență împotriva persoanelor, care are ca rezultat sau poate să aibă ca rezultat vătămări sau suferințe fizice, sexuale, psihologice sau economice și poate include exploatarea circumstanțelor, caracteristicilor sau vulnerabilităților individului.” (punctul 2.1.1). Actele de violență cibernetică pot lua o varietate de forme, de la încălcări ale vieții private legate de TIC, cum ar fi urmărirea, furtul de identitate și uzurparea identității, până la hărțuirea cibernetică, care include „pornografia drept răzbunare”, până la criminalitatea cibernetică (punctul 2.1.2). În ceea ce privește „pornografia drept răzbunare”, studiul a observat că „fenomenul implică în mod predominant un partener care se află într-o relație intimă și difuzează materialul în scopul de a umili sau intimida victima” și a fost recunoscut drept infracțiune în mai multe jurisdicții (punctul 2.1.2.1). .2).

Investigarea și urmărirea penală a violenței cibernetice s-au confruntat cu multe provocări, inclusiv cu ajutorul limitat din partea forțelor de ordine: „Violența cibernetică poate implica metode care sunt deosebit de dificil de investigat de către forțele de poliție, iar victimelor li se poate spune – corect sau incorect – că forțele de ordine nu pot face nimic. Ca orice altă formă de violență împotriva femeilor, violența online împotriva femeilor este adesea trecută cu vederea din cauza lipsei de conștientizare și înțelegere a violenței de gen. Experiențele victimelor sunt adesea considerate mai degrabă „incidente” decât tipare de comportament, iar victimele sunt învinuite pentru violența cu care se confruntă” (punctul 2.3).

III. RUSIA

(...)

LEGEA

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 8 DIN CONVENȚIE

33. Reclamanta s-a plâns, în temeiul articolului 8 din Convenție, că autoritățile ruse nu au reușit să o protejeze împotriva actelor repetate de violență online și să investigheze problema cu perseverență și eficiență. Articolul 8 sună după cum urmează:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private...

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

A. Admisibilitate

(...)

B. Pe fond

1. Observații ale părților

(a) Reclamanta

42. Reclamanta a susținut că a fost victima unor acte repetate de violență online, inclusiv pornografie ca răzbunare, hărțuire cibernetică și urmărire cibernetică. Autoritățile ruse nu și-au îndeplinit obligațiile pozitive în temeiul articolului 8 din Convenție de a asigura respectarea vieții sale private prin acordarea de protecție eficientă împotriva violenței online, prevenind noi violențe online și efectuând o investigație efectivă. În opinia sa, un cadru legal adecvat pentru protecția împotriva violenței online ar trebui să includă: (1) incriminarea violenței online și

recunoașterea faptului că violența online este o formă de violență împotriva femeilor, (2) posibilitatea unei victime de a solicita ordin de protecție, (3) servicii de protecție a victimelor (de exemplu, asistență telefonică), (4) instruire și protocoale specializate pentru personalul responsabil cu aplicarea legii. În timp ce multe state și-au actualizat cadrele legale existente sau au adoptat legi specifice pentru a aborda urmărirea online, hărțuirea online și partajarea neconsensuală a imaginilor intime, Rusia nu a stabilit un cadru legal global care să pedepsească toate formele de violență domestică, inclusiv pe cele comise în spațiul cibernetic.

43. Spre deosebire de majoritatea statelor membre ale Consiliului European, legislația rusă nu prevede ordine de protecție pentru victimele violenței domestice, indiferent dacă sunt offline sau online. Instanța poate aplica o nouă măsură restrictivă în temeiul art. 105.1 din Codul de procedură penală la cererea anchetatorului; decizia de a pronunța cererea în fața instanței este în totalitate la latitudinea anchetatorului. În cazul reclamantei, anchetatorul refuzase să depună cererea fără măcar a evalua argumentele acesteia. Această prevedere a legii ruse este ineficientă și insuficientă pentru a proteja victimele violenței domestice. Niciun membru al poliției sau al echipei de anchetă la care a apelat nu avea pregătire sau calificare specială pentru a gestiona cazurile de violență domestică. Ei nu efectuaseră o evaluare a riscurilor care să țină cont de gen în ceea ce privește situația ei, nu îi oferiseră nicio formă de măsuri de protecție și nu îi explicaseră drepturile și modalitățile de a-și apăra siguranța personală. Autoritățile trataseră violența cibernetică și comportamentul posesiv ca pe o chestiune banală, nedemnă de intervenția lor.

44. Ancheta privind difuzarea fotografiilor intime ale reclamantei a fost amânată în mod deliberat; a fost deschis un dosar penal abia în martie 2018, adică la doi ani de la prima plângere de pornografie drept răzbunare, din 2016. Dacă autoritățile nu cunoșteau localizarea lui S., ar fi putut iniția căutarea lui, dar nu au făcut-o. El fusese audiat de poliție în august 2016 în legătură cu un atentat la viața reclamantei (reclamanta s-a referit la Volodina, citată mai sus, § 23). Faptul că autoritățile nu l-au chestionat pe S. cu privire la conturile false, a semnalat faptul că nu au considerat aceste acțiuni ca parte din tiparul de violență domestică, refuzând să facă o legătură între cele două comportamente violente și nerecunoscând diferitele forme pe care le poate lua violența domestică. Autoritățile l-au intervievat pentru prima dată pe S. abia în 2018 și au făcut o solicitare către VKontakte pentru a stabili adresele de internet de pe care au fost create profilurile false. Nu a fost trimisă către Instagram nicio solicitare de furnizare a informațiilor despre proprietarul paginii. Reclamantei i s-a cerut pentru prima dată să depună mărturie despre conturile false de Instagram în mai 2018, la mai bine de doi ani de la plângere. După ce autoritățile au stabilit că numărul de telefon din Azerbaidjan care a fost folosit pentru crearea a două profiluri false în 2018 îi aparținea lui G., nu l-au declarat pe acesta suspect, nu au stabilit legătura lui cu S. și nici nu au investigat modul în care acesta obținuse fotografiile reclamantei sau detaliile ei personale și care fusese motivul pentru care crease profilurile false. Autoritățile

nu au informat reclamanta cu privire la progresul anchetei și nu i-au dat acces la dosarul cauzei. La fel, ancheta asupra dispozitivului de urmărire fusese închisă la trei ani de la plângerea depusă de reclamantă. Toate aceste elemente au indicat faptul că autoritățile nu erau pregătite să judece pe nimeni pentru violențele cibernetice a cărei victimă fusese reclamanta.

(b) Guvernul

45. Guvernul a susținut că legea rusă oferă o protecție suficientă împotriva amestecului în viața privată a unei persoane, inclusiv publicarea imaginii persoanei respective fără consimțământul acesteia. Alături de protecția penală oferită prin articolul 137 din Codul penal, există mecanisme de drept civil care oferă reparații pentru încălcările deja survenite, care împiedică repetarea comportamentului abuziv și garantează aducerea în fața legii a celor responsabili. Persoana afectată poate cere instanței să recunoască o încălcare a drepturilor sale, să ceară ca orice materiale obținute ilegal să fie eliminate din mediul online și să împiedice utilizarea lor în viitor, să pretindă despăgubiri pentru prejudiciul moral (articolele 150, 151.1 și 152.2 din Codul civil) și, de asemenea, să facă uz de căile de atac disponibile în temeiul legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În consecință, legislația rusă, în măsura în care era relevantă pentru circumstanțele plângerii reclamantei, avea un domeniu de aplicare ce ar fi putut satisface obligația pozitivă a statului în temeiul articolului 8, de a oferi reclamantei protecție împotriva hărțurii online.

46. Cu privire la efectivitatea anchetei, Guvernul a subliniat că nu există dreptul absolut de a obține urmărirea penală sau condamnarea unei anumite persoane, cu condiția să nu existe eșecuri comis cu vinovăție în încercarea de a trage la răspundere pe autorii infracțiunilor. În 2016, poliția din Ulyanovsk a înregistrat raportul reclamantei și a efectuat o verificare inițială a informațiilor. Locația lui S. nu fusese imediat stabilită și nu fusese disponibil pentru audieri. În anul 2018 fusese deschis un dosar penal și lui S. i se ceruse să semneze un angajament de prezentare. Ancheta a preluat probe de la reclamantă, de la membrii familiei acesteia și de la S. și a obținut date de la furnizorii de servicii de telefonie și de pe rețelele de socializare. Cu toate acestea, probele în sprijinul afirmației reclamantei conform căreia S. ar fi fost autorul, au fost insuficiente. Ea continuase să vorbească cu el prin intermediul rețelelor de socializare și să-i ceară bani, ceea ce, în opinia Guvernului, arăta că relația lor „nu era atât de directă și de simplă pe cât o descrisese reclamanta”. În aceste împrejurări, o măsură mai restrictivă, cum ar fi fost un ordin de interdicere a anumitor comportamente, nu putea fi aplicată. Instanțele ruse au menținut decizia anchetatorului de refuzare a aplicării acestei măsuri la două niveluri de jurisdicție. În 2019, investigatorii ruși primiseră informații de la colegii lor din Azerbaidjan. Pe parcursul anchetei, autoritățile o informaseră pe reclamantă cu privire la acțiunile lor.

2. Motivarea Curții

(a) Principii generale

47. Curtea reiterează faptul că viața privată a unei persoane presupune integritatea fizică și psihologică a acesteia, integritate pe care statele au datoria de a o proteja, chiar dacă pericolul vine din partea unor persoane private (a se vedea Söderman împotriva Suediei [GC], nr. 5786/08, §§ 78-80, Echr 2013, precum și X și Y V. împotriva Olandei, 26 martie 1985, § 23, Seria A nr. 91; M.C. împotriva Bulgariei, nr. 39272/98, § 150, CEDO 2003 XII; A. împotriva Croației, nr. 55164/08, §§ 59-60, 14 octombrie 2010; și Eremia împotriva Republicii Moldova, nr. 3564/11, §§ 72-73, 28 mai 2013). Copiii și alte persoane vulnerabile, în special, au dreptul la protecție efectivă. Vulnerabilitatea deosebită a victimelor violenței domestice și necesitatea implicării active a statului în protecția acestora au fost subliniate atât în instrumentele internaționale, cât și în jurisprudența consacrată a Curții (a se vedea Bevacqua și S. împotriva Bulgariei, nr. 71127/01, § 65, 12 iunie 2008; Hajduová împotriva Slovaciei, nr. 2660/03 §§ 41, 30, noiembrie 2008; 10 și Volodina, citată mai sus, § 72).

48. Actele de violență cibernetică, hărțuire cibernetică și asumarea identității altei persoane cu scopuri rău-voitoare au fost catalogate drept forme de violență împotriva femeilor și copiilor, capabile să submineze integritatea fizică și psihologică a acestora, având în vedere vulnerabilitatea lor (a se vedea paragrafele 20, 23 și 24 de mai sus și K.U. împotriva Finlandei, nr. 2872/04 §41, ECHR 2008). Curtea a subliniat recent că „hărțuirea cibernetică este recunoscută în prezent ca făcând parte din categoria violenței împotriva femeilor și fetelor și poate lua o varietate de forme, cum ar fi încălcările cibernetică ale vieții private... și preluarea, distribuirea și manipularea de informații și imagini, inclusiv cele intime” (a se vedea Buturugă, citată mai sus, § 74). În contextul violenței domestice, partenerii intimi sunt adesea autorii probabili ai actelor de hărțuire cibernetică sau de urmărire (ibid., a se vedea și paragraful 20 de mai sus).

49. Violența online, sau violența cibernetică, este strâns legată de violența offline, sau „din viața reală”, și trebuie considerată o altă fațetă a fenomenului complex al violenței domestice (a se vedea Buturugă, citată mai sus, §§ 74 și 78, și paragraful 20 de mai sus). Statele au obligația pozitivă de a stabili și aplica efectiv un sistem de pedepsire a tuturor formelor de violență domestică și de a oferi suficiente garanții pentru victime (a se vedea Opuz împotriva Turciei, nr. 33401/02, § 145, CEDO 2009, și Bălșan împotriva României, nr. 49645/09, 2 mai 2012, 1 § 35). Obligația pozitivă se aplică tuturor formelor de violență domestică, indiferent dacă se produce offline sau online. Curtea a constatat că această obligație pozitivă – în unele cazuri în temeiul articolelor 2 sau 3 și în alte cazuri în temeiul articolului 8 luat singur sau coroborat cu articolul 3 din Convenție – include în special: (a) obligația de a stabili și aplica în practică un cadru juridic adecvat care să ofere protecție împotriva violenței din partea persoanelor private; (b) obligația de a lua măsurile rezonabile pentru a preveni un risc real și imediat de violență recurentă despre care autoritățile știau sau ar fi trebuit să știe și (c) obligația de a efectua o investigație efectivă asupra actelor de violență (a se vedea, cel mai recent, Kurt împotriva

Austriei [GC], nr. 62903/15, § 164, 15 iunie 2021, precum și Bevacqua și S., § 65; Eremia, § 75; Volodina, §§ 76-77 și 86, și Buturugă, §§ 60-62, toate citate mai sus). Curtea reiterează faptul că obligațiile pozitive ale statului în temeiul articolului 8, de a proteja integritatea fizică sau psihologică a unei persoane, se pot extinde la chestiuni legate de efectivitatea unei anchete penale chiar și atunci când răspunderea penală a agenților statului nu este în discuție (a se vedea K.U. împotriva Finlandei, § 46, și Söderman, § 84, ambele citate mai sus).

(b) Aplicarea principiilor

50. Nu există nicio îndoială cu privire la aplicabilitatea articolului 8 în prezenta cauză: Curtea a constatat în legătură cu prima hotărâre că publicarea fotografiilor intime ale reclamantei „a subminat demnitatea acesteia, transmițând un mesaj de umilire și lipsă de respect” (a se vedea Volodina, citată mai sus, § 75). Publicarea fără consimțământ a fotografiilor ei intime, crearea de profiluri false pe rețelele de socializare, care pretindeau că o reprezintă și urmărirea ei cu ajutorul unui dispozitiv GPS au făcut-o să nu se mai bucure de viața ei privată, făcând-o să simtă anxietate, stres și nesiguranță. În consecință, trebuie să se stabilească dacă autoritățile, odată ce au luat cunoștință de amestecul în drepturile reclamantei în temeiul articolului 8 din Convenție, și-au îndeplinit obligațiile care le revin în temeiul acestei dispoziții, de a lua măsuri suficiente pentru a pune capăt acestui amestec și a preveni repetarea acestuia (a se vedea Eremia, citată mai sus, § 75).

51. Curtea va examina mai întâi dacă statul pârât a instituit un cadru juridic adecvat care să ofere reclamantei protecție împotriva actelor de violență cibernetică (a se vedea Söderman, citată mai sus, § 89-91). Ea reiterează că, în ceea ce privește actele care încalcă integritatea psihologică a unei persoane, obligația unui cadru juridic adecvat nu impune întotdeauna instituirea unei dispoziții penale care să acopere actul respectiv. Cadrul juridic ar putea fi, de asemenea, alcătuit din căi de atac de drept civil capabile să ofere o protecție suficientă, eventual combinate cu căi de atac procedurale precum instituirea unui ordin judecătoresc (ibid., §§ 85 și 108, cu referiri ulterioare).

52. Legea rusă conține atât mecanisme de drept civil, cât și prevederi penale pentru protecția vieții private a unei persoane. Definiția „vieții private” recunoscută în jurisprudența consacrată a Curții Constituționale (a se vedea paragraful 25 de mai sus) este suficient de largă pentru a acoperi mai multe aspecte ale identității fizice și sociale a unei persoane și diverse elemente de identitate ale acesteia, cum ar fi numele, imaginea și datele personale (comparație cu S. și Marper împotriva Regatului Unit [GC], nr. 2008).

53. Codul civil interzice, la modul general, ca orice informații referitoare la viața privată a unei persoane să fie culese, păstrate, utilizate sau distribuite fără acordul persoanei în cauză. De asemenea, stabilește în mod specific protecția împotriva utilizării sau publicării neautorizate a imaginii unei persoane (a se vedea paragrafele 28 și 29 de mai sus). Încălcările acestor prevederi pot da naștere unor măsuri reparatorii și răspunderii civile (a se vedea punctele 26 și 27 de mai sus).

54. Cazurile mai grave de amestec în viața privată a unei persoane pot duce la răspundere penală. Articolul 137 din Codul penal stabilește drept infracțiune colectarea sau difuzarea informațiilor referitoare la viața privată a unei persoane fără acordul acesteia (a se vedea paragraful 30 de mai sus). Interpretarea fermă a Curții Supreme a susținut aplicarea acestei dispoziții pentru toate mijloacele prin care se obține informații, inclusiv diferitele forme de supraveghere cu și fără utilizarea echipamentelor tehnice (a se vedea paragraful 31 de mai sus).

55. Reclamanta consideră că dispozițiile menționate mai sus sunt defectuoase în sensul că acestea nu fac parte dintr-un cadru holistic care pedepsește toate formele de violență domestică și nu vizează în mod explicit manifestările acesteia în spațiul cibernetic, cum ar fi urmărirea online sau furtul de identitate. Pentru Curte, critica pe care a adus-o reclamanta face parte din întrebarea mai amplă vizavi de adoptarea de către statul rus a unei legislații care să incrimineze actele de violență domestică, indiferent dacă acestea au loc offline sau online. Curtea a examinat în detaliu această întrebare în primul caz Volodina și a concluzionat că cadrul legal rus existent era deficitar în mai multe aspecte importante și nu a îndeplinit cerințele inerente obligației pozitive a statului de a stabili și aplica în mod eficient un sistem de pedepsire a tuturor formelor de violență domestică (a se vedea Volodina, citată mai sus, §§ 80-85). Nu este necesar să reexaminăm această concluzie generală în prezenta cauză, în care sfera de aplicare a anchetei Curții este mai limitată. Ea nu trebuie să analizeze în abstracto presupusele deficiențe ale legislației privind viața privată, ci mai degrabă să stabilească dacă modul în care aceasta a fost aplicată în circumstanțele cazului reclamantei a dat naștere sau nu la o încălcare a Convenției (a se vedea Roman Zakharov împotriva Rusiei [GC], nr. 47143/06, § 164, CEDO 2015).

56. Reclamanta s-a plâns că numele, datele personale și fotografiile ei au fost folosite pentru crearea de profiluri false pe rețelele sociale, că a fost instalat un dispozitiv de localizare GPS pentru a-i urmări deplasările și că a fost ținta amenințărilor cu moartea trimise prin intermediul rețelelor sociale (a se vedea paragrafele 6, 10, 11 și 13 de mai sus). Autoritățile naționale au recunoscut faptul că aceste acte prezentau elementele cerute pentru a fi calificate drept infracțiuni ce pot fi urmărite penal conform legislației ruse. Culegerea de informații despre locația reclamantei și distribuirea imaginilor și detaliilor sale personale pe rețelele de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) a scos la iveală un amestec grav în viața privată a acesteia, pedepsit de articolul 137 din Codul penal, în timp ce amenințările cu moartea puteau fi urmărite penal în temeiul articolului 119 din Codul penal, indiferent de modul de comunicare a acestora – offline sau online. Având în vedere marja de subiectivitate a statului în alegerea mijloacelor legale pentru a asigura respectarea Convenției, Curtea consideră că cadrul existent a pus la dispoziția autorităților ruse instrumentele legale pentru investigarea actelor de violență cibernetică a căror victimă a fost reclamanta.

57. Curtea consideră că actele de violență cibernetică din prezenta cauză au fost suficient de grave pentru a necesita un răspuns penal din partea autorităților interne. Publicarea fotografiilor intime ale reclamantei, menite să atragă atenția fiului ei, a colegilor săi și a profesorului lor (a se vedea paragraful 6 de mai sus), a urmărit să o umilească și să o degradeze. După cum s-a

menționat mai sus, urmărirea deplasărilor sale cu ajutorul unui dispozitiv GPS și trimiterea de amenințări cu moartea pe rețelele de socializare au făcut-o să simtă anxietate, stres și nesiguranță. Curtea reiterează, de asemenea, că atât interesul public, cât și obiectivul protecției victimelor vulnerabile împotriva infracțiunilor care lezează integritatea fizică sau psihologică a acestora, necesită disponibilitatea unui remediu care să permită identificarea și aducerea în fața justiției a autorului faptelor (a se vedea K.U. împotriva Finlandei, citată mai sus, § 47, și Volodina, citată mai sus, § 100). Procedurile civile care ar fi putut reprezenta o cale de atac adecvată în situații mai puțin grave, nu ar fi putut atinge aceste obiective în prezenta cauză.

58. În continuare, Curtea amintește că autoritățile statului au responsabilitatea de a oferi victimelor violenței domestice măsuri de protecție adecvate, sub forma unei descurajări efective împotriva încălcării grave a integrității lor fizice și psihologice (a se vedea Opuz, citată mai sus, § 176, și Volodina, citată mai sus, § 86). În timp ce, în marea majoritate a statelor membre ale Consiliului Europei, victimele violenței domestice pot solicita ordine imediate de „interdicție” sau „protecție” capabile să prevină reparația violenței domestice, Rusia este unul dintre puținele state membre a căror legislație națională nu oferă victimelor violenței domestice nicio măsură de protecție comparabilă (a se vedea Volodina, citată mai sus, §§ 88-89). Guvernul pârât nu a identificat căi de atac efective pe care autoritățile le-ar fi putut folosi pentru a asigura protecția reclamantei împotriva actelor recurente de violență cibernetică. Mecanismul de drept civil nu include monitorizarea riguroasă a respectării de către autor a termenilor unei ordonanțe, ceea ce ar asigura siguranța victimei în fața riscului abuzului recurent (ibid., § 89).

59. În ceea ce privește ordinele care interzic anumite comportamente (a se vedea paragraful 32 de mai sus), Curtea nu poate constata că acestea oferă o protecție suficientă victimelor violenței domestice în situații similare situației reclamantei. Ordinul emis de tribunal este o măsură limitată la sfera dreptului penal, a cărei disponibilitate depinde de existența unui caz penal. Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, autoritățile naționale pot întârzia sau refuza deschiderea unui dosar penal, inclusiv legat de incidente grave, cum ar fi amenințările cu moartea, furtul identității sau urmărirea prin folosirea unui dispozitiv GPS. Mai mult, este greu de așteptat ca astfel de ordine să poată fi acordate în practică cu urgența care este adesea esențială în situațiile de violență domestică. Emiterea ordinului de restricție sau protecție este, de asemenea, condiționată de statutul procedural al autorului faptelor: atâta timp cât ancheta nu a strâns probe pentru a acuza presupusul autor, o măsură de constrângere poate fi impusă unui suspect numai în „circumstanțe excepționale” (a se vedea Birulev și Shishkin împotriva Rusiei, nr. 35919/05 și 3346/33, 1 iunie 2016). Întrucât cauza împotriva lui S. nu a depășit stadiul de suspiciune, deficiențele anchetei anterioare au afectat negativ șansele reclamantei de a i se aplica această măsură de reținere.

60. Este și mai semnificativ faptul că o ordonanță de interzicere a unui anumit comportament nu este direct accesibilă victimei, care trebuie să solicite anchetatorului să depună o cerere în acest sens în fața unei instanțe. Anchetatorul are libertatea deplină de a accepta sau de a respinge cererea. Refuzul anchetatorului poate fi supus controlului judiciar, pe care reclamanta l-a

solicitat fără succes (a se vedea paragraful 12 de mai sus). Cu toate acestea, instanțele de la Ulyanovsk nu au întreprins o examinare independentă a motivelor de fond ale refuzului, limitându-se la constatarea conform căreia anchetatorul nu depășise limitele puterilor sale de acțiune (comparație cu Lyapin împotriva Rusiei, nr. 46956/09, § 138, 24 iulie 2014).

61. Curtea a constatat, în prima cauză Volodina, că răspunsul autorităților ruse la riscul cunoscut de violență recurentă din partea fostului partener al reclamantei a fost vădit inadecvat și că, prin inacțiunea și lipsa măsurilor de descurajare, i-au permis lui S. să continue amenințarea, hărțuirea și agresarea reclamantei fără piedici și fără consecințe (a se vedea Volodina, §91 mai sus). Această constatare este aplicabilă în circumstanțele prezentei cauze, în care autoritățile nu au luat în considerare în niciun moment ce ar putea și ar trebui făcut pentru a o proteja pe reclamantă de violența online recurentă.

62. Referindu-ne la modul în care autoritățile ruse au efectuat o anchetă cu privire la rapoartele reclamantei, Curtea amintește că, pentru a fi efectivă, o anchetă trebuie să fie promptă și minuțioasă. Autoritățile trebuie să ia toate măsurile rezonabile pentru a obține probele referitoare la incident, inclusiv cele criminalistice. Este necesară o diligență deosebită în tratarea cazurilor de violență domestică, iar natura specifică a violenței domestice trebuie luată în considerare în desfășurarea procedurilor domestice (a se vedea Volodina, citată mai sus, § 92).

63. În ceea ce privește ancheta legată de profilurile false de pe rețelele de socializare și distribuirea fotografiilor intime ale reclamantei, un dosar penal a fost deschis abia la 6 martie 2018, la aproape doi ani după ce reclamanta raportase pentru prima dată la poliție profilurile false, la 22 iunie 2016 (a se vedea paragrafele 7 și 9 de mai sus). Înainte de aceasta, s-ar părea că poliția a căutat să soluționeze în grabă chestiunea din motive formale, invocând lipsa de jurisdicție teritorială sau lipsa unei infracțiuni (a se vedea paragrafele 7 și 8 de mai sus), în loc să facă o încercare serioasă și autentică de a stabili circumstanțele furtului de identitate a reclamantei pe rețelele sociale. Întrucât statele sunt responsabile pentru întârzieri, fie datorate comportamentului autorităților lor judiciare, fie altor autorități sau deficiențelor structurale ale sistemului lor judiciar (a se vedea Rutkowski și alții împotriva Poloniei, nr. 72287/10 și alții 2, § 128, 7 iulie 2015), este lipsit de importanță dacă întârzierea de doi ani inițială a fost cauzată de lipsa reglementărilor clare referitoare la jurisdicția privitoare la anchetarea infracțiunilor online sau de reticența pe care au manifestat-o anumiți ofițeri de poliție în preluarea cazului.

64. Guvernul a căutat să explice întârzierea prin aceea că S. nu a fost disponibil pentru audiere. Această explicație nu convinge Curtea. Din circumstanțele primului caz Volodina reiese că, încă din august 2016, poliția din Samara ar fi putut lua probe de la S. în legătură cu o altă infracțiune comisă împotriva reclamantei (a se vedea Volodina, citată mai sus, § 23). Dacă S. ar fi dispărut într-adevăr, poliția ar fi putut să facă uz de puterile extinse pe care le avea în temeiul Legii privind poliția și a Legii privind activitățile operaționale de căutare pentru a căuta și reține persoane suspectate de infracțiuni penale (a se vedea Shimovolos împotriva Rusiei, nr. 30194/09, §§ 33-38, 011 iunie). În orice caz, indiferent dacă S. era sau nu disponibil pentru interogatoriu, poliția ar fi trebuit să acționeze cu promptitudine și cu bună-credință pentru a

asigura dovezi criminalistice ale presupuselor infracțiuni, inclusiv identificarea numerelor de telefon și a adreselor de internet care au fost folosite pentru a crea profiluri false și pentru a încărca fotografiile reclamantei. Cu toate acestea, acest lucru nu a fost făcut până în 2018, când a fost deschis dosarul penal, ceea ce a dus la o pierdere de timp și a subminat capacitatea autorităților de a obține probe legate de actele de violență cibernetică.

65. Nu se poate considera că ancheta care a fost efectuată începând cu anul 2018 ar fi fost rapidă sau suficient de amănunțită. Autoritățile au avut nevoie de aproape un an pentru a obține informații despre adresele de internet ale conturilor false de la compania rusă care operează platforma de rețele sociale VKontakte; autoritățile nu au trimis nicio solicitare către Instagram pentru a identifica proprietarul conturilor false. Interogarea reclamantei și inspecția paginilor false de pe Instagram a avut loc în mai 2020, adică la doi ani de la plângerea ei din 2018. Autoritățile par să fi stabilit atât persoana al cărei număr de telefon și adresă de internet fuseseră folosite pentru a crea conturi false în 2016, cât și proprietarul numărului de telefon din Azerbaidjan, care a fost folosit pentru a crea două conturi false în 2018, însă aceștia nu au fost investigați; nu s-a stabilit modalitatea prin care persoana din Azerbaidjan ar fi putut intra în posesia fotografiilor intime și a datelor personale ale reclamantei.

66. O „anchetă prealabilă” asupra celorlalte infracțiuni pe care reclamanta le-a semnalat poliției nu a condus la deschiderea niciunui dosar penal. În ceea ce privește dispozitivul de urmărire găsit în geanta reclamantei, decizia de procedură privind plângerea acesteia a fost emisă la aproape trei ani după plângerea pe care reclamanta a depus-o la poliție (a se vedea paragrafele 13 și 17 de mai sus). Autoritățile de anchetă nu au contactat-o în legătură cu plângerea, nu i-au adresat lui S. nicio întrebare despre dispozitiv și nu au implementat mijloace tehnice pentru a afla numărul cartelei SIM instalate în dispozitiv, folosind infrastructura de rețea a furnizorului de servicii. De asemenea, autoritățile nu au investigat amenințările cu moartea pe care reclamanta le-a primit online și le-a raportat poliției în august și septembrie 2019 (a se vedea paragraful 11 de mai sus). Fără a întreprinde vreo anchetă, poliția a concluzionat că nu a fost comisă nicio infracțiune. După cum Curtea a constatat în primul caz Volodina, poliția ridică în mod arbitrar ștacheta în legătură cu probele necesare inițierii procedurii penale, susținând că amenințările cu moartea trebuie să fie „reale și concrete” pentru a putea fi urmărite penal (a se vedea Volodina, citată mai sus, § 98). Cel mai important, autoritățile nu au reușit să aibă o perspectivă de ansamblu asupra situației, luând în considerare dacă aceste incidente ar putea fi considerate a fi atât de legate prin tip și context de agresiunile fizice pe care reclamanta le-a raportat (a se vedea Volodina, citată mai sus, §§ 31-36), încât să justifice concluzia că acestea constituiau un singur tip de comportament (a se vedea Buturugă, citată mai sus, § 78).

67. Ca o consecință a anchetei desfășurate în ritm lent asupra profilurilor de rețele sociale false, urmărirea penală a fost în cele din urmă prescrisă. Dosarul penal împotriva lui S. a fost suspendat prin aplicarea termenului de prescripție din inițiativa acestuia, chiar dacă implicarea sa în realizarea profilurilor false pare să fi fost stabilită (a se vedea paragraful 20 de mai sus). Curtea a constatat încălcări ale obligației de a desfășura o anchetă efectivă a cazurilor în care

procedurile s-au prelungit în mod nejustificat sau s-au încheiat prin prescripție, permițând presupușilor autori ai faptelor să scape de răspundere (a se vedea Opuz, citată mai sus, § 151; P.M. împotriva Bulgariei, nr. 49669/07, §§ 64-66, 24 ianuarie 2012 și într-o situație cu fapte similare, Barsova împotriva Rusiei (comitet), nr.20289/10, §§ 35-40, 22 octombrie 2019). Principiul efectivității înseamnă că autoritățile interne nu trebuie să fie în niciun caz pregătite să lase nepedepsite suferințele fizice sau psihice cauzate. Acest lucru este esențial pentru menținerea încrederii și a sprijinului opiniei publice în statul de drept și pentru prevenirea oricărei aparențe a toleranței sau a complicității autorităților la acte de violență (a se vedea Okkalı împotriva Turciei, nr. 52067/99, § 65, CEDO 2006 XII (extrase)). Prin nedesfășurarea procedurilor cu diligența necesară, autoritățile ruse sunt responsabile pentru neaducerea autorului actelor de violență cibernetică în fața justiției. Lipsa de consecințe care a urmat a fost suficientă pentru a pune la îndoială capacitatea mecanismului de stat de a produce un efect suficient de descurajator pentru a proteja femeile de violență cibernetică.

68. În concluzie, Curtea constată că, deși cadrul existent a pus la dispoziția autorităților instrumentele legale pentru a urmări actele de violență cibernetică a căror victimă a fost reclamanta, modul în care acestea au tratat efectiv chestiunea – în special reticența de a deschide un dosar penal și ritmul lent al anchetei, care au dus la lipsa de consecințe pentru autor, au demonstrat un eșec de a-și îndeplini obligațiile pozitive în temeiul articolului 8 din Convenție. Prin urmare, a existat o încălcare a acestei previziuni.

II. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

69. (...)

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. Declară cererea admisibilă;

2. Hotărăște că a existat o încălcare a articolului 8 din Convenție;

3. Hotărăște:

(a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume:

(i) 7.500 EUR (șapte mii cinci sute de euro), care urmează să fie convertite în moneda statului pârât la cursul aplicabil la data tranzacției, plus orice sumă datorată de reclamantă cu titlu de impozit, drept pagube morale;

(ii) 5.386,46 EUR (cinci mii trei sute optzeci și șase de euro și 46 de cenți), plus orice sumă datorată de reclamantă cu titlu de impozit, drept cheltuieli de judecată;

(b) că de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilitații de împrumut marginal

practicată de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 14 septembrie 2021, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Milan Blaško

Paul Lemmens

Grefier

Președinte

Date de contact Proiectul „VioGen – RoJust”

Adresă: Intrarea Camil Petrescu, nr. 5, Sector 1, București

Telefon: +40 21 313 0059

Mail: secretariat@anes.gov.ro

Mai multe informații despre proiect pot fi accesate la următoarele linkuri:

<https://anes.gov.ro/viogen-rojust/>

<https://www.facebook.com/egalitadedesanse>